

zu Oder

O.i.840(1-101).

DIVINI NVMI

NIS AVXILIO

PRAESIDIBVS CLARISSIMIS CONSVL
TISSIMISQVE VIRIS, D. IOANNE MICHAELIS
Cronenburgero, & D. Ioanne Hollandt, SS. LL. Licent.
Dictatore & Fisco, in florentissimo inclytæ Agrip-
pinensium Academiæ Iuris Collegio, sub-
sequentes Theses

EX TIT. FF. ET C. DE DI-
STRACTIONE ET DISSOLVTIO-
NE PIGNORVM, DEFENDERE CO-
nabitur

BALTHASARVS Wechman
VVERLENSIS.

Anno à partu virginis CIJ. ID. LXXXI.
XIV. Nouembris.

COLONIAE AGRIPPINAE Fff
EXCVDEBAT PETRVS KESCHIDT.

52

CONTINVATIO.

 Vm non in acquirendo solum & conseruando verum etiam in alienando vel amittendo ius omne consistat, (a) non inconuenienti methodo discussis hucusque constituendi persequendi pignorum modis, de distractione nunc, & quibus modis pignus vel hypotheca soluitur disputationem instituimus.

(a) l.fin.de legib. §. admonendi, quib.mod.pat.pot.diff.tot.tit.quib.mod.tol.obl.l.obligationum 44. §. i.de act.& obl.

THESIS I.

IUs distrahendi est facultas, (a) rem oppignoratam, (b) legitime, (c) vendendi vel alienandi, creditori vel eius heredi, debitore solutionem differente (d) concessa, quod ius pignoris adeo proprium est, (e) ut debitor qui pignus dedit, hoc ipso quod rem pignori esse voluit mora intercedente conuenisse videatur ut distrahere liceret.

(a) l.si 7.l.mulier II.l.si in hoc 14.l.vnus 16.l.si maritus 19.C. de dist.pig. vel potestas, l. cum soluendae 4.fl.co.Ius.l. l.si vend.pigno.agat. (b) generaliter vel specialiter, l.9.l.II. & 17.C.h.t.l.2. §.fin. & tot.tit.fl.cod. (c) l.4.5.10.h.t.l.1. & tot.tit.si vendit.pig.agatur.l.fin. de iur.dom.impetr. (d) l.6.7. & 8.C.h.t.l.1. & 2.C.deb.vend.pig.imp.non posse, l.fin. C.de Iur.dom.Imp.vide Cost.in l.4.h.t. (e) vide Cuiac.obs.lib.15.c.6.Dd.ad l.II.de pig.tit.gen. & ad l.4. & 5.Post.gl.de pig.act. (f) Inutile enim alias esset pignus. Cuiac.d.c. Vide eundē obs.lib.5.c.31.vbi negat id eo ipso conuenisse quod contraheretur, Ego puto tacite id.q. sub condit.conuenisse.cum præcipius finis sit constitutionis pignoris.

II.

Creditorem itaque suo iure pignus distrahere posse constat, siue permissa, siue prohibita, (a) conuentione sit alienatio adeo etiam ut Alex. Imp. rescriperit, eum qui pactus est nisi intra certum tempus pecuniam quam mutuo accepit solueret, cesserum se creditoribus hypothecarum venditionem non contraxisse, sed id comprehendisse pacto, quod debitor suo iure in adipiscendo pignore habiturus erat. (b)

(a) l.4. & 5.de pig.act.vbi gl. & Dd.est que communis opinio, quam tamen ita exaudienda puto si creditori alia ratione non possit esse consultum, alias pactum seruandum arbitror per l.si creditor 7. §. vlt.de dist.pig. & l.fin.in pr.C.de iur.dom.Imp.Idemq; sentit Bart.in l.5.in fin.de pig.act. (b) l.1.C.de pact pig.ex quib. verbis appetit. Cuiac.sent.sup.dicitis locis non esse accipiendam. Cum enim ipso iure per Constitutionem pignoris distractio introducitur, vt d.l.1. & l.7. §.fin.fl.de dist.pig. non est dubitandum quin id conuenerit inter partes nullo alio pacto interposito, quod Iuris est Communis l.3. vbi Bart. & Iaf.num.26.cum seqq.deleg.i.

III.

Ex quo appetit, cum pignore dato conuenit ne distraheretur, (a) non id quod duum, sed quod actum est inspiciendum esse, (b) Actum autem hoc videri, ut non statim quidem, (c) vel post unam atque alteram debitoris frustrationem, aliquando tamen & quidem

dem post ternam denunciationem debitore in solutione cessante res pignori data vendi possit. (d)

(a) secund. l. 4. de pig. act. (b) l. in conuentionibus 219. de verb. signif. l. semper 34. l. in ambiguis 96. l. in obscuris 114. de neg. iur. l. si seruus 50. §. fin. de legat. l. non aliter 69. de leg. 3. (c) hoc est post moram ut sup. thes. l. (d) Glos. Bart. Cast. & Dd. in d. l. 4. de pig. act. glos. in l. creditor 4. C. de dist. pig. Gloss. §. i. quib. alien. non licet est q; communis tametsi quidam sint contra ut notat gl. d. l. 4. de pig. act.

III.

Ter denunciatum sic accipio ut relinquatur debitori pecuniae conquirenda & commoditas aliqua, (a) Quantum autem temporis inter uallum inter vnam quamque denunciationem interponendum sit, dubitatum inuenio, & iudicis id arbitrio relinquendum censeo, cuius determinatione seruata nullum postea creditoripactum nocebit. (b)

(a) l. continuus 131. §. 2. de verb. oblig. l. quod dicimus 105. de solut. §. fin. de inut. stipul. (b) Gloss. in l. 4. de pig. act. putat tres dies inter quamlibet denunciationem interponendos per l. Inter 10. de publ. iudic. Bart. d. l. 4. arbitratur vnum diem sufficere alijs 10. requirunt, sed verior est nostra sententia, per l. i. de iur. delib. quam sequitur Castr. in d. l. 4. & fin. & Ang. in Inst. quib. al. non lic. §. i. circa finem.

V.

Frustra ergo debitor cuiuscunque etiam ille conditionis fuerit creditorem iure suo vtentem obnunciationibus impedire conatur, (a) quo minus totum pignus etiam pro parte redemptum, (b) vel ex pluribus & generaliter obligatis, vnum quodcumque velit electu distrahere posset. (c) Si tamen ex specialiter obligatis vniuersum debitum eum redigere posse constiterit, ad distractionem aliorum peruenire non dabit. (d)

(a) l. i. & tot. tit. C. debit vend. pig. imp. non posse, l. 4. l. 19. & tot. tit. de dist. pig. l. fin. C. si Ant. cred. (b) l. quamdiu. 6. de dist. pig. l. 2. debitorem vend. pig. imp. non posse, l. si necessarias 8. §. si unus, l. solutum 11. §. si creditori 4. de pig. act. l. haeredes 25. §. Idem obseruatur 14. fam. ercisc. (c) l. 2. qui per in pig. hab. l. creditoris 8. de dist. pig. d. l. quamuis 2. C. de pign. vbi Bart. Bald. & Fab. Costal. in l. 2. qui pot. in pig. hab.

VI.

Nihil autem interest rem pignori datum creditor posse at an non, (a) quinimodo etiam precario debitori concessam si vendiderit, rem litigiosam vendere non videtur, (b) diuersum tamen statuendum arbitror si lite pendente per alium mota ad alienationem procederet, quare nec rata talis venditio habebitur. (c)

(a) l. 2. l. 9. l. 13. l. 15. C. de dist. pig. l. 1. si vend. pig. agatur l. pen. l. si inter 14. ff. h. t. (b) l. 2. de dist. pig. l. 1. de lit. l. 1. & 2. deb. vend. pig. imp. non posse, videl. 6. §. fin. de prec. (c) Est enim res litigiosa, quae alienari prohibetur, l. vbi Bart. de litigios. l. fin. C. cod. nou. 112. vi de Cuiac. C. de litig. in par. vbi hunc casum ponit, quamuis glos. ibi contrasentiat, quam Bald. sequitur sed nullo vtuntur fundamento.

VII.

Quod si nihil dictum sit, expectabitur lapsus diei soluenda pecuniae apposite, (a) vel si pure contractum sit interponetur una saltem denuntiatio, (b) quo facto, & biennio a tempore denuntiationis vel late de soluendo debito sententia (c) elapsa, (quod tempus etiam

etiam illo altero casu quando ne venditio fiat conuenit, obseruandum existimio, (d) tam
et si ut in pignore iudicali duos menses requiro, (e) ita in pignore prætorio iudicis arbi-
trio vendendi spatum definiendum relinquo) (f) legitimè solenniterq; venditio
fiat. (g)

(a) Continuus 131. §. 1. de verb. sig. l. quod te si cert. pet. l. magnā. C. de cont. stip. Cast.
in l. 4. de pig. act. Gloss. in l. 10. C. de pign. (b) l. fin. vb. Dd. de iur. dom. imp. in pr. Gloss. in
l. 4. de dist. pig. Bart. & Castr. in l. 4. de pig. act. V Vesemb. in par. h. t. & Cuiac. ad Paul. lib.
sent. 2. tit. 6. volunt & sicut denuntiandum esse. (c) Gloss. d. l. fin. in pr. Schard. ad Bart.
d. l. 4. de pig. act. (d) Per glos. Bart. Cast. & Dd. in l. 4. de pig. act. (e) l. debitoribus 31. de re
iud. vbi Iaf. num. 5. hanc communem dicit. (f) Cuiac. in par. C. de bon. Aut. iud. poss. Cō-
mune refert Iaf. 9. l. 31. de re iud. nu. 6. & Schard. ad Bart. in l. 4. de pig. act. (g) l. 9. de dist.
pig. l. 4. si vend. pig. agatur.

VIII.

Quod quidem in eo consistit, ut rem proscribat, debitoremq; vti & alias, quando ven-
dit, vel quocunque negotium gerit testato si potest admoneat, vt si velit venditioni ad-
sit, (a) plus denique offerenti vendat. (b) Et omnia bona fide peragat. (c)

(a) l. creditor 4. vbi glo. C. de dist. p. g. vide glo. in l. debitores 10. C. de pig. l. 39 de adop.
l. inter 13. de minor. Auth. si omnes. C. si min. se hær. abst. l. fin. C. de iud. dom. imp. Nou.
4. c. 3. vbi vid. Cuiac. (b) hoc enim est diligentis patris fam. Cuius vice creditor est, l. Con-
tractus, de reg. iur. l. 5. commo. l. 13. §. fin. de pig. act. §. fin. quibus mod. re cont. obl. l. si pi-
gnore 22. §. fin. de pig. act. (c) d. l. 22. §. fin. l. 1. & tot. tit. si vend. pig. ag. l. 5. l. 9. C. de dist. pig.
l. 2. si aduersus vendit. pign.

IX.

Sive in pignore versetur coventionali, sive in prætorio, (a) sive in iudicali, (b) In qui-
bus duobus posterioribus illud præterea obseruabit ut primum mobilia deinde immobilia,
tertio vero iura & actiones distrahanter. (c)

(a) l. fin. de bonis auct. iud. poss. C. l. 5. l. Fulcinus 7. Ex quib. caus. in poss. eatur, vbi vid.
V Vesemb. & tot. tit. de rebus auct. iud. poss. adde. V Vesemb. in tit. de damn. infect. (b) l. 1.
& 2. de iudic. pig. C. (c) l. A Diuo Pio 15. §. In venditione de re iudic. in pignore Prætorio
idem dicendum, arbitratur gloss. l. 1. C. de prætor. pig. sed Cuiac. Nou. 53. aliter videtur
planè, gloss. opinio, textu & gloss. iuris Canonici adiuvatur in c. quoniam frequenter §.
fin. vt lit. non contest.

X.

Ac si emptor non reperiatur, in prima specie quidem, hoc est, conventionali, ipse rem in
solutum retinere non poterit, (a) sed ius dominij obseruata certa & legibus in hoc præ-
scripta forma, impetrare debet. (b) In secunda vero & tertia i. iudicali & prætorio,
creditor ipse ad licitationem plus offerendo admittetur, & si Emptore idoneo non reper-
to ipse licitari nolit, in solutum pignus adjudicatione iudicis recipit. (c)

(a) scilicet sine voluntate debitoris alias extra controversiam est, (b) de quibus omni-
bus. Clare in l. fin. C. d. tit. de iur. dom. imp. (c) l. fin. C. de bon. auct. iud. poss. l. fin. & pe-
nult. C. de iudic. pig. vide tex. & ibi Dd. in l. à Diuo Pio 15. §. in venditione cum seqq. de re
iud. Adde Neg. in suo tract. 1. memb. 6. part. prine. nu. 10.

X I.

Seruatis ergo solennibus, creditor potiore iure distrahens, (a) tametsi dominus non
sit,

fit, (b) dominium tamen debitoris cum iure suo in emptorem irrevocabiliter transfert,
ad eum ut oblati illi precio venditio non retractetur. (c)

(a) l. cum prior 3. de dist. pig. Nisi enim sit potior non valet venditio. tot. tit. ff. & C.
qui pot in pig. hab. (b) l. pignus 9. C. de pig. act. l. si residuum 6. C. de dist. pig. l. cum & sor-
tis 35. §. fin. ff. de pig. act. § 1. quib. alie. non lic. (c) l. 7. 8. 9. 12. 15. & 18. C. de dist. pig. l. 3. 7. pen-
ff. cod. l. 2. C. de pig. iud. l. fin. de iur. dom. imp. l. 1. & 2. C. si vend. pig. agatur.

XII.

Sed quid si debitor vendiderit, & de precio priori creditoris soluerit, utrumne dominium
in emptorem translatum esse dicemus? Ego translatum quidem puto sed revocabiliter po-
terit enim ei a secundo creditore, quod de nummis ipsis ad priorem creditorem peruen-
erit cum usuris mediis temporis offerri, & pignus ab eo auocari. (a)

(a) l. cum prior 3. de dist. pig. l. 1. & 2. C. si Ant. cred. l. 3. & 4. C. de his qui in prio. cred.
loc. suc. l. creditor: 12. §. a Titio. cum seq. qui pot. in pig. hab.

XIII.

Quid autem si res vendita aliena sit? Anne euincit poterit, & posse certum est: Sed credi-
tor ob eam causam emptori non tenebitur, (a) nisi Euictionem prestat nominatum idque
sine causa promiserit, aut in dolo fuerit aut tanquam rem suam, pignus vendiderit. (b)

(a) l. et si is 10. C. de dist. pig. l. Exemptio 11. §. sententiam 16. de act. empt. l. periculum 30.
de pig. (b) l. 1. & 3. C. creditorem ab euinc. pig. non teneri, l. procurator qui 67. de procur.
vid. gloss. l. 8. §. 1. & l. 23. §. fin. de pig. act. quemadmodum consulatur Emptori vid. in l. re-
scriptum 12. §. 1. de dist. pig. Adde V Vesemb. in parat. cod. tit.

XIV.

Quod si quoq; de precio fidem habuerit, (a) Emptore soluendo non existente (b) ipsis
hoc erit periculo, (c) Et quidem non solum ratione sibi debita summa, sed & ratione sur-
perflui, de quo statim quidem post elapsum ad soluendum emptori concessum terminum,
a debitore conueniri poterit (d) nulla delegatione nisi suo periculo hoc casu audienda. (e)

(a) vt potest, sec. Bart. & Castr. in l. Eleganter 24. §. si vendiderit per illum tex. h. t. (b) tem-
pore s. contractus. (c) Hic enim in culpa est, ad quam praestandam tenetur, per l. 13. §. fin.
de pig. act. vid. gloss. in l. 8. §. 1. d. t. de pig. act. (d) d. l. Eleganter §. si vendiderit, (e) l. pen. vbi
Dd h. t. d. §. si vendiderit. vbi Castr. de pig. act. vid. Bart. & Castr. in l. qui Romæ, §. Calli-
machus. de verb. obl.

XV.

An autem absque culpa venditione celebrata, siue fides de precio habita sit, siue non sta-
tim liberatio debitori contingat quæ situm est, mihi placet, euictionem in suspense esse quan-
diu euictionis periculum pendet. (a)

(a) l. si pignore 22. §. fin. de pig. act. vbi vid. gloss. & in l. necessarias 8. §. 1. cod. tit. l. quæ-
situm 9. l. rescriptum 12. §. 1. de dist. pig. vid. Negus. tract. de pig. part. 5. pag. 548.

XVI.

Ex quo apparet si creditori ab euictione timendum non sit, debitorem liberatum esse: (a)
quod verum est si totam sortem cum usuris consecutus sit alias adhuc obligatus rema-
net. (a)

(a) d. l. Rescriptum §. 1. l. 9. de pig. act. l. quæ specialiter 9. de dist. pig. C. l. creditor 28. vbi
Ias. &c.

Ias. & Dd. de reb. cred. si cert. pet. vide Ias. Bart. Castr. & Dd. in l. à Diuo Pio, §. si pignora, 3.
de re iud.

XVII.

Nunc ad modos soluendi pignoris progrediamur qui triplices sunt, (a) aut enim liberatione debitoris pignus liberatur, aut consensu creditoris remittitur, aut denique debitoris iure in pignore sublato, creditoris quoque ius euancere certum est.

(a) Donell. in suo tract. de pig. cap. 14. in pr. (b) l. si rem 9. §. omnis. de pig. act. l. i. C. de dist. pig. l. postquam. 3. C. de paet. l. sicut. l. Item, & tot. tit. quib. mod. pig. vel hyp. sol. l. 12. de temp. præscript. vide thes. seq.

XVIII.

Liberatione debitoris soluitur pignus si creditor ex fructibus pecuniam sibi debitam omnem consecutus fuerit, (a) vel in tantum pignus deterius reddiderit, quantum fuit debitus, (b) maximè verò liberatur solutione totius debiti, (c) qua luitio propriè dicitur, (d) liberationemq; debitoris naturalem continet. (e) etiam si ab extraneo quoque inuito creditore perfecta sit. (f)

(a) l. i. de dist. pig. l. si dominium 9. C. de pig. l. i. & 2. C. de pig. act. fallit tamen, hoc in ἀντιχείρωσι. l. si ex prædijs 11. l. si ea lege 17. de vsur. C. (b) l. eleganter 24. §. fin. l. si seruos 2§. de pig. act. l. 3. §. i. Commodat. (c) l. 9. de pig. act. l. fin. C. cod. l. 5. l. 8. C. de dist. l. i. l. 5. l. 6. ff. h. (d) tot. tit. C. de luit. pig. (e) §. i. quib. mod. toll. obl. l. quod de paet. (f) l. soluendo de neg. gest. l. Paulus §. i. h. t. d. §. i. quib. mod. toll. obl.

XIX.

Quod si per creditorem steterit, quo minus rem suam luat debitor, poterit oblatam restato pecuniam consignare, eamque in locum aliquem publicum vel in quem iudex voluerit solemniter deponere, (a) Sola namque oblatio non prodest, (b) vel si pignoratitia agat apud iudicem offerre, (c) quo facto & ipse & vna pignus ab obligatione liberabuntur.

(a) l. lite 6. §. i. h. t. l. ex prædijs 11. C. de vsur. l. fin. C. de pig. act. l. 5. l. 8. C. de dist. pig. l. i. §. 36. deposit. l. 7. §. 2. de minor. l. i. C. qui pot. in pig. hab. l. si prius C. de dist. pig. l. vlt. C. dcbit. vendit. pig. l. neque 10. l. vlt. C. de pig. act. l. Acceptam 19. C. de vsur. (b) l. creditor 102. vbi Dd. de solut. vid. Ias. l. 2. C. de iur. emphyt. & glof. in l. 11. C. de vsur. (c) l. si rem 9. §. vlt. l. aliena 20. §. si per creditorem, de pig. act. d. l. acceptam 19. C. de vsur. l. vlt. C. de luit. pig. l. Residuum, C. de dist. pig.

XX.

Sed & satisfactio pro solutione est. (a) Satisfacimus autem creditor i cum pro eo quod à nobis petit cōtentus dimittitur (b) idq; vel de Sorte vel de pignore, De sorte si vel ipso iure vel per Exceptionē, quocunq; modo principalem obligationem remittat veluti nouatio- ne (c) voluntaria, acceptilatione, (d) pacto (e) iure iurando (f) & alijs similibus de pignore si vel alia pignora vel fideiūsores prohypotheca accipiat (g) aut nuda etiam conuentione ab obligatione desistat. (h)

(a) d. l. si rem §. omnis de pig. act. l. 4. de re iud. §. venditor. de rerum diuis. (b) l. i. qui sa- tis. cog. l. 5. §. satis acceptio de verb. obl. d. §. venditor. & d. §. omnis. (c) l. solutum de pig. act. l. Nouatione 18. de nouat. §. i. quib. mod. toll. oblig. (d) l. i. de accept. (e) l. si vnuus 27. §. 1. de pactis tacito vel expresso l. 5. 7. 10. h. t. tot. tit. de rem pig. C. (f) l. 5. §. fin. h. t. l. styclus 95. §. natura-

naturalis de solut. (g) d.l.5.§.2 l.6. in pr.h.t.(h)l.13.l.17.5.1.ybi Cuiac.de pact.

X XI.

Inter solutionem autem & satisfactionē hoc interst, quod qui soluere paratus est creditore pignus per sequentem exceptione repellit, atque ita in iusto editore ea fieri potest (a) Satisfactione, vero nemo liberatur nisi creditore volente (b) vnde videtur omnē pignus consensu creditoris, qui secundus est solutionis modus dissoluti, modo de voluntate creditoris constet exp̄ressē vel tacitē. (c)

(a)d.l.9.§.fin.de pig.a&t.l.residuū §.de dist.pig.l.fi.de luit,pig.l.Item 6.h.t.(b)d.l.item 6.§ 1.h.t.l.4.§.ait 3.de re Iud. (c) vid.l.sicut 8.h.t.fac.l.2.de iur.dom.imp.l.2.de pact.

X XII.

Cum igitur quamlibet voluntatis significationem non dolo metue extortam. (a) ad liberationem pignoris placeat esse satis, videamus si creditor alienationi pignoris consentiat (b) an salua pignoris sui causa hoc faciat quod non videtur (c) neque tamen pignus amittet si alienationis effectus secutus non sit (d) vel alio modo quam concessum esset pignus fuerit distractum. (e)

(a)tot.tit.de ex.doli & met.l.9 quod metus causa, §.1. cum seq.de excep.l. nihil de reg.iur.(b)exp̄ressē, neque enim scientia alienationis facta, voluntatis pr̄sumptionem, nisi certis in casibus de quibus VV esemb.h.t.inducit,l.18.§.2.de pig.a&t.l.sicut 8.§.is h.t. (c)l.7.§.1. (d)l.4.§.fin.l.sicut §.voluntate 6.h.t. (e)d.l.sicut §.sed si permiserit cum seqq.h.t.l.voluntate 10.h.t.l.si pupillorum 7.§.3.de reb.eorum,l.iubemus,C.ad SC.Velleian.

X XIII.

Semel autem secundum creditoris voluntatem alienatione secuta quamvis eadem res postea legitimo aliquo modo ad debitorem redierit qua quidē ex re fraus omnia aberit, (a) pignus extinctum non restaurabitur, (b) licet omnia debitoris bona tam presentia quam futura fuerint obligata, cum semel voluntate creditoris, de generalitate illa res fuerit Exempta. (c)

(a)l.Et qui 10.C.de dist.pig.(b)vid.glo.in l.sicut 8.§.superuacaneum, & in l.volunta-
re 10.de dist.pig.(c)l.fin.C.de remiss.pig.

X XIV.

Restat tertia liberādi pignoris ratio, quae est si debitoris in re pignorata ius tollatur, vel corpus obligatum extinguatur, (a) non etiam si eius dominium per usucaptionem mutetur, (b) pr̄terquam si 30.ann.accedat curriculum, (c) idq; in extraneo debitori enim vel heredi, vel posteriori creditori ad excludendum creditorem necessaria est prescriptio annorum 40. (d)

(a)l.3.ff h.t.l.lex 31.de pign.l.si quis 41.de rei vend.(b)l.usulatio 7.C.de pignoribus.
(c)l.3.C.de pr̄scri.30.vel.40.an.(d)l.cum notissimi 7.C.de pr̄scri.40.an.

X XV.

Numerum claudat hac quæstio, an debitor rem oppignoratam ab usucaptore domino per creditorum auocatam, & pignoratitia solutione facta receptam, usucaptori restituere cogatur, quod magis putō.

Quia debitoris dominium usucaptione, creditoris vero ius solutionē extinctum est.

AB:153255
(X2203998)

K

D. Legat. St. Thomasm. Galli

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Red

Yellow

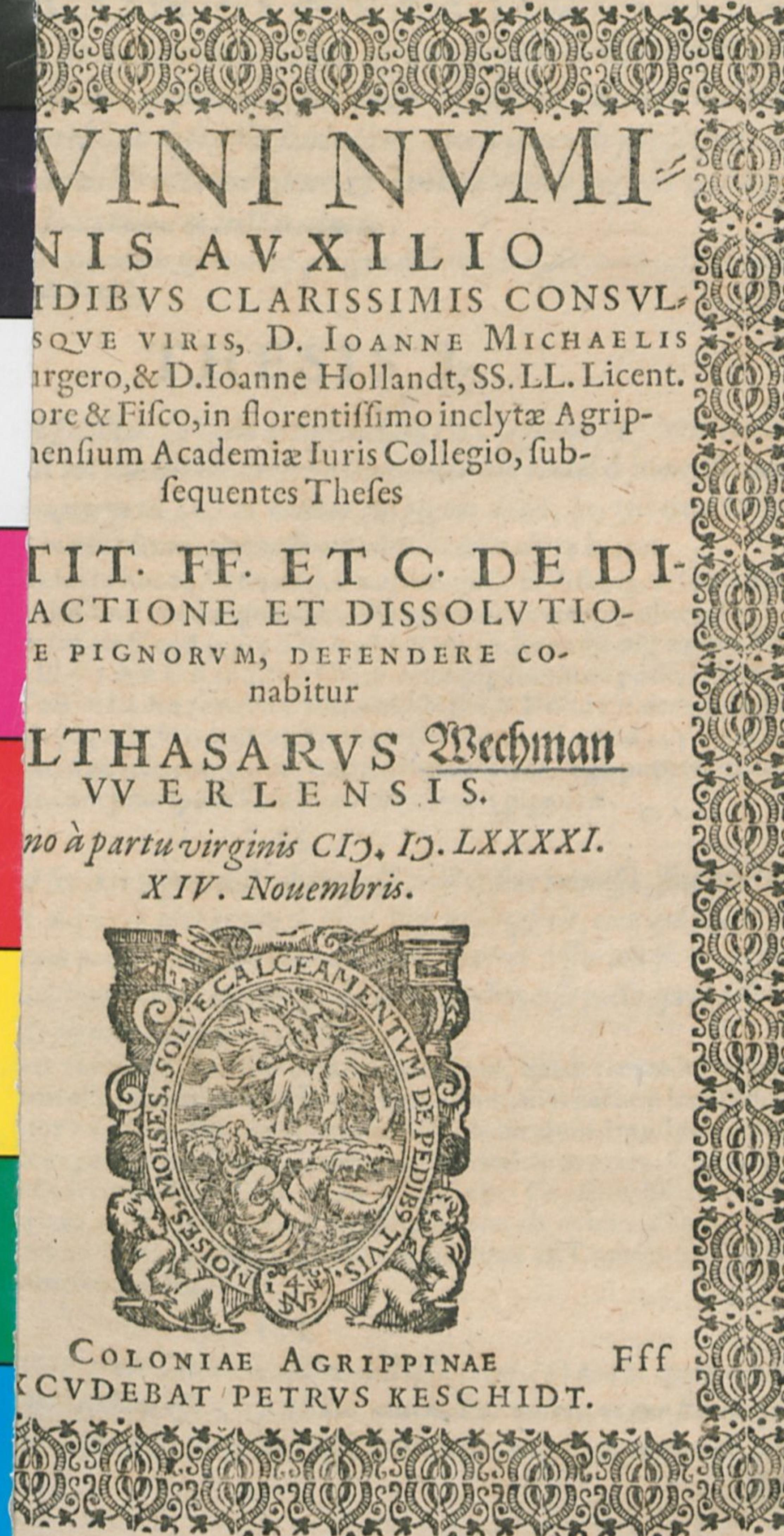
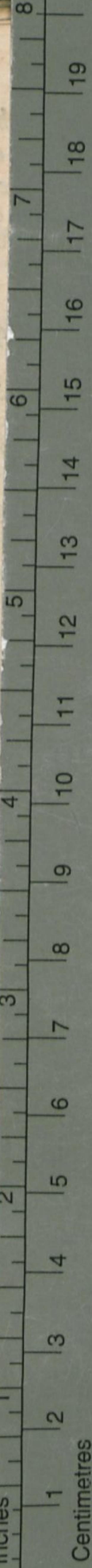
Magenta

White

Black

3/Color

Black

52